

Ssy-li spěval,  
Pilnje dželal,  
Strwja cze  
Sswójny statok,  
A twój žwiatok  
Grodny je.

Sa stav sprózny  
Napoj mózny  
Lubosz ma;  
Bóh pał živerny  
Biches spał mérny  
Czerstwoſz da.



Rjeh ty spěvaſch,  
Gswérnię dželaſch  
Wjchedne dny;  
Djeni pał žwiaty,  
Duschi daty,  
Wotpocžni ty.

S njebjeſ mana  
Rjeh czi khmana  
Žiwnoſz je;  
Žiwa woda,  
Kiz Bóh poda,  
Woſchew cze!

F.

## Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ſo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicžiſchežerni w Budyschinje a je tam ſa ſchtvortlétetu pſchedplatu 40 np. doſtač.

### 1. njedžela adventa.

Rom. 13, 11, 12.

"A tak, dokelž wěmy tón cžaſ, ſo hodžina tu je, ſo býchmy ſe ſpanja ſtawali (pſchetož naſhe ſbože nětk bliže je, hacž hdyž my wěrjačmy); nôz je ſo minyła, djeni pał je ſo pſchi-bližil."

Hdyž dyrbjesche ſo iſraelſki lud w puſćinije rano ſběhnycz, ſo bý dale cžahnył do Kanaana, potom běſhe waſchnje, ſo ſo na trunach ſapiſta a pſches zygle lehwo klincžachu ſynki ſlěbornych trunow a wołachu: „Horje ſi lehwa! Stanče ſi nowemu wojowanju! Sběhnycze ſo do Kanaana! — ſynki ſu tak rjez ſe ſlěbornych trunow, fotrež lud noweho ſluba pſchi proſy noweho zyrlwineho lěta poſtrowja a kaž wubudžaze ſłowo na naſhe wutroby ſlineča. Abo ſhto je druhe hacž tajke wubudženie — to ſłowo ſczenja: Hlaj, twój kral pſchińdze ſi tebi, a hiſhcze mózniſche napominanje epifole: Hodžina tu je, ſo býchmy ſe ſpanja ſtawali. Tež naſhe adventſke khěrluſche nam tajke myſle do wutroby njeſeja. Hodžina tu je, ſo býchmy ſe ſpanja ſtawali, napomina japoschtoł, pſchetož 1. je raúſhi cžaſ, niz jenož w zyrlwinym leče, fotrehož přenje hodžiny my ſwjeczimy, ale tež na ſwěcze. Nôz je ſo minyła, djeni pał je ſo pſchibližil. Wot teho cžaſa, ſo nôz nad Bethlehemom do ſtyknoscze paſtryjow, do jaſtwa ludow, do cžemnoſcze pohanſtwa, do wſcheje mrokoth živjenja a wumrjeczja cžlowiſtich džeczi ſi njebjeſ deſe wupraji: Budž ſwětlo, ſłowo ſczeni ſo cželo — wot teho

cžaſa ma japoschtoł móz cžemnoſcze na ſemi ſa ſlemjenu; ſczen nozy ſo ſhubjuje, hijo ranje wſchudze žwita a djeni teho Knjesa pſchetož bliže pſchińdze: djeni kraſnoſcze! A runje teho dla tež ty, možada teho Knjesa, ſo roſhwětli a budž ſwětlo! To placzi tym ſasparnym w kſhesczijanſtwje, kotsiž najſkerje hiſhcze njewjedža, kaſ wjele je bilo w Božim kraleſtwje. To wſchaf tež placzi tym hijo wubudženym. Na wotucženje dyrbi ſtawanie pſchińcze. Ty mózech wotucženym kſhesczijan býc — a tola hiſhcze wjele ſi prawemu kſhesczijanskemu khodženju pobrachuje. A wſchaf ſpytowanje je wulke, kufk dale drěmacz. Wotucž, fiž ty ſpiſh a ſtawaj wot morwych, dha budže Khryſtuš tebie roſhwětlicz. Hodžina tu je, ſo býchmy ſe ſpanja ſtawali, pſchetož

2. je cžaſ wojowanja. Wubudžaze ſłowa japoschtoł je ſi dobom napominanje ſi wojowanju. Wotpołožmy ſkutki teje cžemnoſcze a wobleczymy ſo brónje teho ſwětla! My mamy wojovacž pſchecžiwo ſkutkam cžemnoſcze. Abo njewidžimy, kaſ žadosežiwoſcze, wobžranſtwo a wopilſtwo w naſhim cžaſu pſchibjeraja? Njeđopomina khoroſcze nje-pózecžiwoſcze na najhórfche cžaſy pohanſtwa? Njerostorha ſo naſh lud pſches roſkoru a ſawiſcze? Duž je nuſnje wojovacž pſchecžiwo ducham ſběžka a roſkoru, pſchecžiwo žadosežiwoſcze, pſchecžiwo njewérje. Wojovacž ſo dyrbi w ſłowie a piſmje, w předowanju a w nowinach? My pſchejemy ſbože a wuspěch tym ryečezkym mužom, kotsiž pſchecžiwo cžemnoſczi na wójnu wučzáhnu a my cžemny podpjeracž tajke towarſtwa, fotrež wojuja pſchecžiwo wopilſtwu a njepózecžiwoſcze; wopruiemy ſwoje ſmilne dary ſa

wuſtawuſ ſmuklowneho miſioniftwa! Pschede wſchém paſ je nuſne, ſo ſami wojujemy ſ brónjemi ſwětla, ſo bychmy wobarnowani byli psched ſchipami ſleho, ſo bychmy wojovali ſ mječom ſłowa Božeho, kotrež je mózne, powalicž hrody czemnoſcze. Sawérnje — khwile njeje ſpacž: Věda tým, kiz ſpja, kotrechž njepſcheczel pſchelhwata, předn haež ſu ſestawali a ſo ſ brónju Božeſ wobronili. Hodžina tu je, ſo bychmy ſe ſpanja ſtarali, pſchetož

3. je adventſki čaſ. Kaf powitam ja tebje? Taſ ſpěva woſada w adventſkim čaſu. Kaf mamý jeho powitacž? kaf wotrocžy, kiz na teho Knjeſa čaſkaja, niž ſpizy, ale motuczeni, niž leni a ſprózni, ale hotowi k dželu, hotowi k wſchemu dobremu ſtutkej. Kaf wojazh, kotsiž na ſwojeho krala čaſkaja, kiz pſchińdze ſwoje wójsko wohladacž, w rjanej wojerſkej draſež, kraſni wohladacž w rańſhim ſwětle, niž jako pſchewinjeni, ale na wojoوانje hotowi w mjenje teho Knjeſa. Kaf mamý jeho powitacž? Kaf njewiſta ſwojeho nawoženja, rjenje wupyschena ſ tei pychu, kotrež ſo jemu ſubi, wobleczenu tu draſtu, kotrež je wot njeho doſtaſa. Njewiſczinsku draſtu adventſkeje woſady mjenuje nam kherlusch: Ta frej a prawdoſez Chrystuſka je moja draſta pſchistojna. Taſ wupyschena ſ purpurom jeho krwě, ſe židu jeho njewinoſcze, ſ pierschczenjom wěry a ſ krónu hnady je wona pſchihotowana, ſwojeho Knjeſa powitacž, hdyz wón pſchińdze w ſwojej kraſnoſczi, hdyz jažny, wěčny džen ſefihadža, wo kotrež rěka:

Nóz je ſo minyła; džen paſ je ſo pſchibližil.  
Hamjeń.

### Sswjaty advent.

Zion ſtań, ſo roſhwětluj,  
Twój kral pſchińdze ſ njebieſ dele,  
Puež tom' Knjeſej pſchihotuj,  
Kotrehož tón Wóz k nam ſčeze;  
Wón ſej naſchu wutrobu  
Zada k ſwojom' bydlenju.

Zion, Bože ſydlisko,  
S luboſcžu joh' powitajmy,  
Tom', kiz nětk k nam bliži ſo,  
Hofijana ſaspěwajmy;  
Wón naſch ſubi ſbóžnik je,  
Naſche duiſhe wumóz chze.

Hlej, po rádze wótzowskej  
W wěčnoſczi bě wobſankujene,  
So pſches Božoh' ſyna frej  
Czlow'ſtwo bylo wumózene,  
Taſ, hdyz čaſ ſo dopjelni,  
Ssyn ſo na ſwět narodži.

Ssyn, tón połny luboſcze  
Pſchińdze k nam tu ſ njebieſ dele,  
Krwawnu ſmijercz tu czerpjeſche,  
So by wón naſh wumohł ſ hele;  
Taſ pſches jeho ſmijercz a frej  
Sſluschaſ my nětk Jeſuſej.

Tak je Bóh ſwět ſubowal,  
Wožebje te czlowſke džecži,  
A je ſyna pſchibóžlaſ,  
So by wumohł na tym ſwěczi  
S hnady hřechnych czlowjekow.  
Potom jažo k Wótzej ſchol.

Tak dha pſchińdž, naſch ſbóžniko,  
My eže horzo powitamy,

A čji — twoje ſtadleschko —  
Hofijana ſaspěwam; —  
Pſchińdž a we naſ narodž ſo,  
Ty naſch ſubi ſbóžniko.

### Pucžowanje po Božim piſmje

abo

ſajſe myſzle nadendzech, Bože ſłowo čitajo.

Podawa ſwěrny čitar „Pomhaj Bóh-a”.

1. Inhi Mójſaſzowe, 46. ſlaw.

(Pokraczowanje.)

4. Hijo Abrahamej bě ſo ſjewiło, ſo ſměje jeho narod něhdyn w Egyptowskej pſchelywacž, ſo by byl tam hórko thſchem, ſo paſ budze Bóh ſam jón wumóz. To běſche nuſny podložk, kaf chzysche Bóh ſ nim wobkhadzeč: bjes kſchija žane žedzenja, jenož w puſtym kraju je duſcha laczna po Bóh, hdyz njeczujeſch, ſo wumozhenje trjebaſch, dha ſo njepodzakuijeſch ſa wumozhenje. Boži puež ſa ludy a ſajenotliweho czlowjeka, kotrechž chze ſe ſwěta k ſebi czahnuč, je ſtajnje tón, ſo jím w ſwěcze thſchinoſcž a ſrudobu nahotuje, ſo ſwět pſchecžiwo nim bróni.

Wulki a mózny lud dyrbjesche tak hijo bycž, pod kotrež mějeſche Izraelſki lud ſa narod ſ mnohimi duſchemi wuroſež, lud, pſched kotrež mějeſche ſo wſcha czlowiſka móznoſcž, ſo by mohł ſo ſ nim měriež, minycž, mózny lud tež teho dla, ſo byſchtej Boža kraſnoſež a móz ſo ſ wumozhenja czim rjeñſho blyſtežiſloj. Tele wumozhenje mějeſche bycž ſa wſchon pſchichod podobiſna Božeje luboſež k ſwojemu narodu, jeho wſchelomožy, jeho prawdoſczi w dobyču nad ſwětom, mějeſche bycž ſjewjenje wſchěch pōſdnichich ſudzenjow, kotrež maſa ſwětej ſo doſtaež, doniž njepſchińdze požlednie wulke ſudzenje. Kaf by to bylo hinaſ mózno, khiba ſo ſo w ſwěcze ſe wſchey ſwojey mozu jím wſcha ſwětna móz naſhopjena ſjewjeſche?

5. Tež ſ tym mějeſche kraleſtwo, w kotrež dyrbjesche izraelſki narod pſchelywacž, ſa ras ſwěta ſo hodzeč, ſo ſo w nim ſwětna hřechnoſcž, ſpjeczowanje pſchecžiwo wěrnemu Bohu, njewuſtawaza ſaſakloſež a wrótna dowéra do teho, ſchtož njeje Bóh, do ſwětých nich mozow a do pſchibohow ſjewi. Bjes teho njemohla ſo Boža prawdoſez doſez roſjaſnicž, a teho dla tež niž jeho wſchelomož a luboſež. Narod, kotrež je wotpadnywſchi wot Bóha, hakle na přeni ſchodzeňk poſtupil, kotrež je hiſteče wſchelake ſbytki Božeho ſpōſnača ſakhowal, by pſchi prením nadběhu thablaſ.

Wſcho to njeje tehdy drje w žanym kraju tak ſjednočene bylo kaž w Egyptowskim.

Tam bě ſ 1. kraja nadosež, ſo mózefche niž jenož tehdomiſchich Abrahamowych potomnikow, ale tež wulki lud hɔſpodowacž, kotrež mějeſche po Božim ſjewjeniu ſ nich wuroſež. Hiſteče dženža bydli pódla wſchědnych wobydlerjow tuteho požohnowanego kraja, kotsiž ſo ſ ratarſtwom žiwa, drugi narod w Egyptowskej, beduinsky Arabojo. Tuczi paſtu na paſtwiſchczach bliſko pſchi puſcžinje, dželaja paſtla tež rolu, kaž tež ſhonisch, hdyz pódla pucžowanje na horu Sinai čitač. Dofelž bě w Egyptowskej tehdy hijo kraleſtwo na ratarſtwo ſaložene, dha běchu tamne stronę, jenož ſa paſtiwiſchza ſo hodzaze, prōſdne a njewobydlene. A tak bě bjes dwěla, ſo budža ſo te bjeſe wſchey wobcežnoſcze Izraelſkim pſchiswolicž.

W Egyptowskej bě ſ 2. strach, ſo mohli ſo Izraelſzy ſ pohanami ſměſheč, abo ſo mohli jich na pohanſtwo a pſchibóſtwo wabicž, wo wjele mjeñſchi. Hdyz tež je ſo narodna Egyptowska ſamotnoſcž hakle wjele poſdžiſho doſpołnje wutworila, dha tola bě po wſchem hijo ſefihadžala: hijo ſu paſthyrjo Egyptežanam hroſnoſež, a Jeſej, woženiwſchi ſo ſ džowku naſladneho měſchnika, ma ſo wot ſwojeho wohańbajazeho wukhoda wuežiſcziež. Mjeſe wſchěmi narodami stareho čaſka njeje žadny zuſyčh tak hidžil, kaž Egyptowski; Egypteženjo ſu ſkwo „czlowjek” jenož ſa ſwojich rodakow naſložowali; hijo na najstarſzych wobraſach mózefch widzeč, kaf ſo zuſbnizh wužměchuja, wožebje paſthyrjo ludžo, a wopjet je wobraſowane, kaf ſu tajſich ſurowje kjudowali. Runjež je ſo Izraelſkim w Egyptowskej takle ſefchlo, a runjež běchu Izraelſzy Egyptežanam po tych jich nabožinſtwie wohidny lud, dha pſchikhilachu ſo tola Izraelſzy k jich pſchiboham. Tak mózefch jažnje ſpōſnacž, hdze běchu dōſchlí, běchu pod milichim ludom k narodej

rošrostli, na psch. mjes Kananejskim. Wschako tež hnydom w pu-  
sczinje mižnichu, hdžez jich Moabszy a Midžanszy pscheoprožichu,  
so bychu s nimi pschibójske wopory wobjedowali.

Egyptowska bě s 3. mjes wschtikmi tehdomnischimi krajemi tón, w kotrymž běsche sdželanoscž najdale postupowała, hdžez bě wumjelstwo najbole wutworjene, a hdžez mějachu najmudriſche ſakonje. Wscho, ſchtož ſo nam w přenich Mójsaſzowych knihach powiedzi, ſhwedczi nam wo bohatym kczéjathym a derje ſarjadowanym kraleſtwie. Kraleſtwo bě na ratarſtwo ſaložene, na khađazamh wutworjene měſchnistwo, wulki kralowſki dwór s mnohimi pschidwórnymi ludžimi, kralowſke jaſtwo, mnohe a druhe wupłodh wumjelſta atd. Israelszy pak mějachu ſe wscheho teho wjele wužitka. S wopredka drje ſu dale paſthyrjo wostali, kajzy běchu byli; hdžz pak jich liczba pschibywaſche, běchu nuſowanı, ſo ſo tež ſ ratarſtwo a wumjelſtowm ſabérachu. So je doſpolnje wopak, hdžz měniſch, ſo běchu woni dužy s Egyptowskeje jenož paſthyrſki lud, to ſpōnajesch ſ teho, ſo ſu w twarjenych domach ſrjedža mjes Egyptczanami, rolu dželažymi, bydlili, ſo ſu wumjelžy mjes nimi byli, kotriž ſu mohli ſwiatnizu Božu ſe wschem wumjelſkim dželom poſtajicž a ſlote czelo ſhotowacž, ſo móžachu mnohy mjes nami pižacž, ſo bě móžno, wsche ſjawnie živjenje napižame knihi ſaložicž a hiſcheze wjele druhego. Lud je jako doſpolnje hinaschi s Egyptowskeje wuſchoł.

4. Egyptowska bě tehdyn najmózniſche kraleſtwo na ſemi, znano jeniečke, kotrež mějesche ſtajnje brónjene wóſſko. So bě tajke trébne, pōnajesch ſ krajneho położenia. Blódny kraj je wobrubjeny ſe ſrudnymi puſčinami; džiwi wobydlerjo w puſčinach pak hladachu ſtajnje ſ požadazym wokom na taki paradis a ſphtowachu, tak mohli ſwoje ſrudne živjenje polepschicž.

5. Faraona njebe tehdyn na wschej ſemi nadefchoł, kiba w Egyptowskej. A tola bě Farao, kotrehož móžesche Bóh poſtajicž ſo by ſwoju prawdoſez a wschehomóz wopokaſał, trébny.

4. A Bóh džesche: Ja chzu ſ tobu dale do Egyptowskeje czahnyč, ſo moje ſlubjenja tam ſo njebudu minycž, hdžz budža moje ſjewjenja tež nětk 215 lét mjełczecž, a chzu w twojich potomnikach tež tebie ſažo ſhem horje pschivjescž, do kraja, ſ Kotrehož nětkole wuñdžesč. A Jóſef budže ſwojej ruzý na twojej woczi położicž; jemu móžesč porucžicž, ſo bychu twoje koſce ſobu do ſlubjeneho kraja pschinjeſli, hdžz tu tež po ſwojej wožobje wjazy njepſchindžesč.

Tež tu nadeñdžemy ſažo, tak je Jakub zyle jene ſe ſwojimi potomnikami, ſo Bóh jemu ſlubi, ſo chze jeho ſažo dowjescž do Kanaanského kraja, runjež jemu hnydom po tym ſmjercž w Egyptowskej wěſčeži. Tak je pschedmjet živjenja we wérje do ſłowa Božeho, hdžz ſo jenotliwemu naſhonjenja a podawki po ſwojej wožobje zyle minu psched žohnowanjom, kotrež ſo jeho narodej, a psches tón wschem narodam na ſemi doſtanje!

5. Požyljeny psches tute ſłowa Boże poſtany Jakub ſ Berſaby; a Israelske džecži njezechu Jakuba, ſwojego nana, a ſwoje džecžatka, a ſwoje žony na woſach, kotrež běsche Farao poſzlaſ, ſo bychu ſo ſ nimi wjeſſli.

6. A wsachu ſwoj ſlót a ſwoje ſubło, kiž běchu w Kanaanskim kraju dobyli, a pschindžechu tak do Egyptowskeje, Jakub a wschitko jeho ſymjo ſ nim.

7. Jego džecži — jednacžo ſynojo — a jeho džecžidžecži ſ nim, jeho džowki — Dina —, a jeho ſynow džowki a pschindne džowki, a wschitke ſwoje ſymjo, tež wotrocžkow a ſlužobne džowki ſe wschęch tutych wſchelakich hoſpodařtow pschivjedze wón ſobu do Egyptowskeje.

Na pomniku na rowje w Beni-Hassan nadeñdžemy wobras tajkeho ſacžaha do Egyptowskej. Wón njeſolasa runje podawki ſ naſheje ſtawisny, ale tola móže nam wschelake wužwetlicž. Zufniž do Egyptowskeje ſapucžowajž, nad kotrymž ſteji w hiroglifach cziklo 37, nježu ſwoje ſubło na woſach, dwě džecži do ſorbow położonej, ſtej woſkli na kribjet ſwiaſanej, pódla du hólz a 4 žónſke. Psched czahom kročitaj dwaj mužſkaj ſ darami na rukomaj wjedzenaj wot Egyptowskeho čłowjeka. Drugi Egyptowski čłowjek je roſprawu wo nich, napižał a poda ju čłowjek ſteji w ſtole ſedžazemu, kotryž je najwyſchši krajny ſastojnik. Podla teho wuſladaſch wo ſrjedž czaha a ſa nim hiſcheze někotrych brodaſtch mužſkich. Broda je ſnamjo zuſyčh njeſdželanych narodow.

II. 8—27. Dokelž ſo nětko Israelski dom ſwojemu poſtajeſnu bliži, ſo ma ſo w zuſyム kraju ſ jenotliweje ſwójby pod ſwójbnym nanom nětko roſwigz do naroda, dželenego do mnohich ſwójbow, ſplahow a rodow, poda ſo nam najprjedy pschehlad, ſo bychmy ſhonili, tak wulka je tuta ſwójba nětko. Tola dželenje do

12 ſplahow poda ſo nam hižo jako hotowe, hacž runjež ſo ſ džela hafle w Egyptowskej ſtawie.

8. To ſu Israelskich džecži mjen, kotrež ſu do Egyptowskeje pschischli: Jakub a jeho ſynojo ſu wulki ſchtom, hižo do dwanacze móžnych haloſow dželeny, kotrež mějesche ſo nětkole dale do wſchelakich ſplahow a ſwójbow ſchęzepicž. Prěni narodženy Jakubowý ſyn Ruben.

W ſamym ſmyžle, jako na 35, 26 rěka, ſo je Jakub ſwojich 12 ſynow ſ Mesopotamiskeje pschivjedl, hdžz je ſo tola Benjamin hafle w Kanaanské narodžil, rěka tu, ſo je wsche tute dusche, po ližbje 70, do Egyptowskeje pschivjedl. Jakubowy paſtinstski dom bě ſaloženy, hdžz je ſo Jakub do Kanaanskéje wróčil, a tak bě tež egyptowski dom Jakubowy ſaloženy, hdžz je pschischol do Egyptowskeje.

S Rubenom ſapocža ſo rjad haloſow; po nim pschindu druſh Lejini ſynojo, potom ſynojo Lejineje džowki Silph; jich ſežhuja Rahelini ſynojo a ſkonečnje Rahelineje džowki Bilsy.

(Poſracžowanje.)

## Ahwal teho Knjeſa!

Knjeſej fararjej G. A. Krügarjej w Porschizach ſ 2. dez. 1902  
požwjecžene.

Ahwal ſwojoh' Knjeſa a węžneho krała, o duscha!  
Ahwal jeho ſ harſu a ſ kherluſchom; to ſo czi ſluscha.  
S luboſnej hru  
Saſpewaj džakomnoſez wschu;  
Ahwal teho Knjeſa, o duscha!

Ahwal teho Knjeſa, kiž ſ mozu a ſ kražnoſezu knježi.  
Hlaj, twoja ſchęzefka a ſbože we ružy jom' leži.  
Duž dha wón ſam  
Dyrbi cze wjescž tu a tam;  
Sbóžnje ſ nim živjenje bědi.

Ahwal teho Knjeſa, kiž ſ podžiwnje je pschihotowaſ  
Czelo a duschu, kaž Wótz ſwoje džecžo, cze ſkhowaſ!  
Njeje twój Wótz  
Sswérū cze paſł džení a náz,  
Pod ſwojej kſchidle cze wołaſ?

Ahwal teho Knjeſa a Knjeſewe požohnowanje;  
S nowa wón tebie je wobhnadžil kóždžicžke ranje:  
Njeſapomní to!  
Ssam twój Knjeſ ſamóže wscho,  
Saplačz jom' luboſeže danje!

Ahwal teho Knjeſa, ſchtož we mni je, Ahwal jeho mjenio,  
Wſchitko, ſchtož wodnych ma, wýſtaſo jeho Ahwal jeno.  
Gſlonečko je czi,  
Hewak ſy w nožy a cžmi;  
Hamjeń! Ahwal Knjeſewe mjenio!

Po ſnatym kherluſchu Joachima Neandera

Jan Waltar.

## Pucžowanje na horu Sinai.

(Poſracžowanje.)

Zenož psches wuſku ſchaltbiſmu dobywa ſo ſwělō bělho dnia, jenož junu ſa lěto — tak powjedaju mnischa — namaka ſlonečna pruha pucž do kapalki ſehliweho ſerka. Kapalka je bjeſe wscheje pschi; jeniečki woſtar ſteji w njej, pokryty ſe ſlěbornym, wumjelžy wudželanhym wěkom. Tola Boža mſcha ſo tu ženje nječita.

Psched kloſchtrrom, w hornjej ſahrodže, je nowa natwarjenia, běla wobarbjenia poſrjebiſka kapalka. Spodžiwnje ſo czi ſeſdawa, ſaſtupiſch-li do njeje: tam ſu mnische koſce ſworschtowane jako ſkopys w bróžni, kaž to tež podobnje w Neapolitanſkich katakombach (poſrjebiſkach) wuſladaſch. Koſce ſkózdeho kloſchtrſkeho psched ſtejiczerja ſu do woſebitých měſchlow ſhromadžene a na ſcženu po wjeſnjene. Pschi durjach ſedži zylk koſežow ſhvjateho Schežepana,

kotryž je dolhe lěta s klóschtrskim wrótnikom był. Russka pobožnośc̄ je tutemu koſčowzej židžanu ſkuńju wodzela a židžanu čapku ſtajila. S woſebitnym poczeczowanjom pokafuja mnichia zufym koſčowzaj dweju stareju ſamotnikow, kotrajž ſtaj ſwoje ſiwe dny s rjeczątom hromadu ſkowanaj byłaj; jeju koſčowzaj ſtaj hiſchče dženſa ſe ſtelesom ſwiaſanaj.

Hiſchče jenu kapalku chzu tu hnydom naſpomniež: poſ pucza na džebel Mūſa je mała kapalka natwarjena, kapalka ſwiatejje Marje. Wona je naſtała pſches ſlédowazý podawki, kaž nam baſka ſdželi.

Nehdy čzwilowasche njerodž mnichow po wſchem klóſchtrje tak jara, ſo jum ſkončnje wſcha khrobloſcz ſpadowasche, a ſo ſo roſzundzichu, ſo chzedža ſyム hofezom ſ pucza hiež. Hdyž na džebel Mūſa wuczezechu, ſjewi ſo jum ſwiatka kniežna a ſlubi jum, ſo chze jich wuſwobodzicž wot jich čzwile. Spokojeni wróčichu ſo po božni bratſja, a hlej, njerodž běſche ſo ſhubila. So bych ſwój džak ſa tajku pomož wopokaſali, natwarichu jich wumožerzy tam, hdyž běſche ſo jum ſjewila, kapalku. Puczowarjo, kotsiž ſu w klóſchtrje na nót woftali, ſu často pſcheče wuprajili, ſo moħl ſo ſamón džiw tež dženſa hiſchče ſtacž.

Tako pſched nehdže 60 lětami professor Tischendorff Sinaiski klóſchtr wopyta, je wón w korbje ſe ſtaraj papjeru nekotre ſopjenia wohladal, kotrež po pižmikach ſe ſchtwórteho lětſtotka wukhadzachu. Hdyž dale ſlédzesche, poradzi ſo jemu, najwjetſchi džel tuthych ſopjenow wuſlédzicž. Běſche to namafanka, kotraž je nam jedyn ſ najstarſtich bibliſtich rukopiſow ſakhowala. S tuthych čaſzow mějachu wuczeni ſa to, ſo ſu w klóſchtrſkej knihowni, wſchemu ſhwetej ſdalenej, hiſchče wulke poſkady ſaryte: ſawěſče namakſtej dwě jendželskej knjeni ſhriſte knih, pſcheladowazý rukopiſ noweho ſakonja, kotryž ma ſo ſznanu do druheho lětſtotka poſkacž. Nětko pał, hdyž je wulka knihownja ſrjadowna a ſapižana, ſnajemy, kajke poſkady tam ſu, a ſ tým je ſo nam wſcha nadžija minylo, ſo moħl ſo tam hiſchče někaſti wažny rukopiſ namakacž. Kunje pižane a wudebjene rukopiſy ſ džewjateho a džehateho lětſtotka, ſ deſkami ſ woprawdze wumjelſtim dželom, ſu woprawdze wobhlaſanja hódne rjanoscze. Tola mnichovo ſtražuji pſched zuſyml někole krucze ſwoje ſubla, kotrymž je ſo w předawſtich čaſzach někotry ſwiaſt, tež tamón hízo naſpomnjeny rukopiſ Božeho ſlowa, ſa ſznadnu ſaplatu abo tež ſ wurečzu, ſo nježmědža tajke wězy w puſćinje ležecž, kradnyl. Knihownik běſche tehdyn, hdyž tam pſchipuſzowachy, mlody mnich, kotryž wiele wo ſwojim powołanju njerouſmiesche, ale tola ſ nami luboſciwje wobhlaſanje a nam wſcho ſdželi a poſkowasche. Pſches ſdželanoſcz pał tež wón ſwojich towařichow jenož mało pſchebaſche.

Se Sinaifimi mnichami je czi to džiwna wěz. Hrjeſſy mnichha, kaž rjenje je tež jich powołanie wumyſlene, nježmědža ſo po duchownej ſdželanoſci na žane waſchnije ſ nawječornymi romſkimi mnichami měricž; Sinaifski klóſchtr pał je ſe ſwojimi mnichami w tuthym naſtupanju jedyn ſ najſznađnich. S džela je klóſchtr wukhowanka ſa taſtich, kotsiž chzedža ſhwetnemu ſudniſej čeknycž, ſ džela je khostařnja ſa wſchelakich njevitanhych měſchnikow, — tak mějſche Jeruſalemſki arzbyskop Photius, nekotre dny ſ patriarchom w Jeruſalemje pobylwſhi, hdydom lét hjeſe ſwojeje wole na Sinaiju pſchelywacž, dokelž njebe prawoſławnej zyrkwi witany —, ſ džela wuſwola nekotri tu ſwoj pſchelyt, ſo bych ſwoje pjenesy lutowali. So nježmědž pſchi tak ſworeſtowaných ludžoch wědomostnu ſdželanoſcz woczaſtowacž, to drje hnydom ſpōſnajesch. Spodžiwnie ſo tež nam ſeſdawa, ſo prawoſławna zyrkej dowola, ſo možeſch jenož na čaſ ſmichowſtwo pſchijecž; je ſebi člowjek doſč na hromadžil — na Sinaiju doſlawaju mnichha měſacznje 5 hrivnow, wychſtici ſaſtojnizy tež poměrnje wjazy, a pódla darmnotne ſiwinjenje, — je ſo jemu pódla hiſchče poradžilo, nekaſti rukopiſ „namakacž“, kaž ſo rjenje praji, dha wróči ſo tajki člowjek ſaſko do ſwojeje domiſny a ſ ſwojemu předawſchemu powołanju, pſcheda potom ſwoju namafanku po móžnoſci droho a ſpomina na ſwoje mnichowſtwo ſ radoſcžu. Poſlednije dny, hdyž w klóſchtrje pſchelywachy, dohladachu ſo mnichha, ſo jene ſopjeno ſe ſławneho ſyriſkeho rukopiſa pobrachuje, kotryž bě nam knihownik poſkalaſ. Sa wěſče, hnydom na naſ ſukachu, ſo ſyム ſopjeno kradnyli; woni nam wſchě naſche maczoki a kaſcheczki pſchepytachu, tola wſcho poſdarmo; ſyム pſchewědečenj, ſo maya naſ tež dženſa hiſchče ſu paduchow. Na mnichow pał, kotsiž wſchědnje do knihownje ſhodža, nichto njetuka.

W Bädekerowych puežowanskich knihach je ſapižane: „Mjaožo jěſc a wino piež je mnicham ſakasane!“ Tola po ſdacžu placza tute ſlowa jenož w klóſchtrſkich murjach, už pał pſched nimi, jenož nekotri bratſja njejedža ani mjaožo a njepija ani wino. Tich najwjaſy pał thodžesche čaſto do delnjeje klóſchtrſkeje ſahrody, wo pječechu ſebi tam pſchi ſiwinju wohnju jelenja a ſjedzechu jeho a ſawjeſzelichu ſo pſchi palenzy, ſ datlow paleneho. Kajke wjeſzele bě to ſa naſ, hdyž wjeſzele hloſy pſchi tajkim piežu wuſhyschachm!

(Poſractwowanie.)

## Móžesch wjeſle wumrjecž?

Tedy mór na ſupje St. Croix běſche ſebi hóſdž do nohi ja ſtupil, a dokelž to pſchi ſapocžatku ſedžbu njemějſche, pſchiwda ſo jemu ſyminy wohén. Hdyž čjujeſche, ſo ſo jeho kónz pſchiblizuje, proſchesche, ſo by jeho jedyn miſionar wopytał. „Ta ſyム teho dla tak požadal, waſ wohladacž“, praſesche ſ njemu, „ſo bych wam prajil, ſo ſ ſwojemu lubemu knjesej póndu, ale to ſe wſchitke wjeſzelosczu, pſchetož wón je mi wſchitke moje hrečhi wodał, tak ſo wém: wón je mój a ja ſyム jeho.“

Mjes tym, ſo miſionar ſ nim rěčesche a jemu to njekhabla ze ſhlaſowanje na Jeſuſa, teho ſapocžerja a dokonjerja naſcheje wěry, porucžesche, nadpadných ſhoreho widliſcheža a wón ſhubi tež rěč. Tak derje hacž běſche jemu móžno, wopokaſowaſche wón ſwój džak ſa wſchitke ſlowa luboſcze a napominanja a wumrje.

„Sbóžni ſu ezi morwi, kotsiž we tym knjese wumru wot nětka. Haj tón Duch praji, ſo woni wotpočuju wot ſwojeho džela; jich ſtutki pał du ſa nimi!“

## Wſchelake ſ blíſa a ſ daloa.

— Knjese duchowny Domachka jako diaconus Hodžiſſeje wo ſady njedželu ſwoje wotkadle pređowanje džerži, ſo by ſarske měſtno w Budětezech naſtupil. Ma jeho město ſtupi knjese duchowny Voigt w Kettlitzach. Hdyž ſo wón do Hodžiſa pſcheydli, hiſchče ſnate njeje, dokelž je ſo wuſwolenje hakle tamy tydžen mělo. S tým ſo diakonatſtwo w Kettlitzach wuprōſdi.

— Dvaj ſherbskaj wuczerzej ſtaj ſeſtza pruhowanje wóſboſhmanoſcze ſhwalobnje wobſtałoj. Wonaj ſtaj knjese Albert w Hucziniſje a knjese Wiederwach w Klukſchu.

— Nowy Boži dom w Hodžiſſeje je dotwarjeny a ſo w bliſkim čaſzu ſ nowa poſwyciži.

— Kanonowy kral Krupp w Essenje je wumrjeł. Powjeſcž je teho dla jako tajka wažna w naſchim wóznym kraju ſo roſmęſla, dokelž běſche wón wobſedžer najwjetſtich fabrikow w naſchim ſyム wóznym kraju. Pola njeho dželaſche najwjaſy dželačerjow. W haprleji tuteho lěta běſche jich 46,000. Wón běſche tež najbohatschi. Ssamo Rothschild ſo ſ nim runacž njemóžesche. Krupp, tak mjenowany kanonowy kral, je hízo, hacž runje běſche tak bohacze ſe ſwětymi ſublami ſohnowanym, ſ 48 lětami wumrjecž dyrbjal. Něhdže 40,000 kanonow je ſo w jeho fabrikach dželaſo. Były fabrik ſu něhdže 300 millijonow hrivnow winoſte. 15 millijonow mějſche wón lětnje dohodow a pſchi tým běſche wón jara jednorje ſiwinje. Po wukasaniu ſnateho lekarja Schweningera běſche ſamo hloſny. Añi najmjeňſchi jeho dželačerjow by ſ tak mało jedžu, kaž wón, ſpoſojom był. Wo tým ſo by wino abo piwo pil, ani rěče njebeſche. Wón mějſche jara wjele ſe ſhoroſežu ſo bědžicž. Wón dyrbjesche wſchědnje wonach drjewo rubacž a to tež ſwědomliwie činjeſche, dokelž jemu to derje činjeſche. Ma nim widžimy, ſchto člowjek ſwchitke ſeinske ſubla pomhaja, hdyž strovoſcž nima. Krupp běſche wot ſwojich dželačerjow ſubowany, dokelž jim wjele dobroty činjeſche. Hdyž ſo powjeſcž wo jeho ſmjerzji roſnjeſe, móžesche dželačerjow ſe ſyム ſam i we woczaſtowacž ſabrik ſwſtupicž widžecž. Wulkotny běſche jeho pohrjeb. Ssamo thězor, njebočicžkeho pſcheczel, jeho ſ rowu pſchewodzecze.

— Wózkom ſyム pola woſakow — nechtio žadne — ma wudowa, kotraž w Hohenrodze pola Velicža bydlí. Wózkom bratrow da ſo pſched nechtio čaſom hromadze w ſwojich uniformach fotograſowacž a wobras thězorej pſchelachu. Pſched krótkim ſo fotograſija ſ zivilneho kabineta ſ pižmom wróči, w kotrymž ſo maczeri ſdželi, ſo je ſebi thězor wobras wobhlaſał, ſo maczeli, ſ jeje duschnym ſyム ſvoje pſcheweje a ſo ſ dobom czeſnij dar wot 300 hr. jej pſchepoſaže.